

sobota, 06.01.2024

Objawienie Pańskie - Trzej Królowie

W Trzech Mędrcach pierwotny Kościół widzi siebie, świat pogański, całą rodzinę ludzką, wśród której zjawił się Chrystus, a która w swoich przedstawicielach przychodzi z krańców świata złożyć Mu pokłon. Uniwersalność zbawienia akcentują także: sama nazwa święta, jego wysoka ranga i wszystkie teksty liturgii dzisiejszego dnia. Uroczystość Objawienia Pańskiego należy do pierwszych, które uświęcił Kościół. Na Wschodzie pierwsze jej ślady spotykamy już w III w. Tego właśnie dnia obchodził Kościół grecki święto Bożego Narodzenia, ale w treści znacznie poszerzonej: jako uroczystość Epifanii, czyli zjawienia się Boga na ziemi w tajemnicy wcielenia. Na Zachodzie uroczystość Objawienia Pańskiego datuje się od końca IV w. (oddzielnie od Bożego Narodzenia). ?Kim byli Trzej Królowie i skąd przybyli? Możliwe, że Trzej Królowie wcale nie byli królami. W Biblii nie znajdziemy informacji, które jednoznacznie wskazują, by władali oni jakimikolwiek krajami. W Ewangelii są określani bardzo ogólnie jako „Mędrcy ze Wschodu”. Co znaczy „ze wschodu”? Wschodem, na przełomie starej i nowej ery, określano obszar położony na wschód od rzeki Jordan, czyli: Arabię, Persję i Babilonię. Według legendy, opartej prawdopodobnie na biblijnym Psalmie 71, w którym mowa jest o królach Saby składających daninę, jedna z postaci pochodziła z Abisynii (obecnej Etiopii) położonej w Afryce. Szukając odpowiedzi na pytanie, jak wyglądali Trzej Królowie, możemy natknąć się na informacje wskazujące na śniadą karnację lub czarny kolor skóry przynajmniej jednego z nich. Prawdopodobnie był to Kacper. Według tradycji sięgającej XV wieku to właśnie on miał przybyć do Betlejem z Afryki. Z Pisma Świętego dowiadujemy się tylko, że Trzej Królowie to mędrcy przybyli ze wschodu, którzy byli wykształconymi ludźmi. A to oznacza, że mogli być lekarzami, astrologami lub czarnoksiężnikami, czyli magami... Mimo że Święto Objawienia Pańskiego (inna nazwa Święta Trzech Króli) celebrowano już w II wieku, to mędrców (magów) zaczęto nazywać królami dopiero w VIII wieku. ?Imiona Trzech Króli Co ciekawe, bardzo długo Trzej Królowie nie mieli imion. W Biblii nie znajdziemy ani słowa o tym jak się nazywali. Dopiero w średniowieczu, w VIII a może nawet w IX wieku zaczęto używać w odniesieniu do nich imion: Kacper, Melchior i Baltazar. Imię Kacper otrzymał najmłodszy mędrzec, przedstawiany jako król o ciemnym kolorze skóry. Kacper miał przybyć z Afryki (niektóre źródła podają jednak, że to nie Kacper, a Baltazar miał reprezentować ten kontynent). Imię Kacper ma pochodzenie perskie (dawna Persja to tereny współczesnego Iranu) i oznacza: dostojny, wspaniały. Melchior to najmłodszy z Trzech Króli. Jego imię ma pochodzenie hebrajskie i oznacza: król światła. Ostatni z trójki Mędrców – Baltazar ukazywany jest jako mężczyzna z czarną brodą i o śniadej karnacji. To według licznych źródeł najstarszy spośród Trzech Króli. Jego imię pojawia się w Starym Testamencie i ma pochodzenie babilońskie (dawne tereny Babilonu to współczesny Irak). Baltazar oznacza: Belu (Boże) straż króla. ?Jakie dary przynieśli Trzej Królowie? Biblia nie podaje dokładnej liczby Mędrców ze Wschodu. Na malowidłach w rzymskich katakumbach z II i III wieku twórcy przedstawiali dwóch, czterech lub sześciu mędrców. Jednak wymienione w Biblii trzy dary: mirra, kadzidło i złoto – sprawiły, że zaczął ugruntowywać się pogląd o Trzech Królach (jeden król – jeden dar). Trzy dary – podobnie jak Trzej Królowie – wskazują na ważną symbolikę liczby trzy, z którą często spotykamy się chociażby w baśniach. To liczba, którą od zarania dziejów uważa się za świętą, doskonałą. Dary, które przynieśli Trzej Królowie: -złoto – podarunek od Melchiora to symbol władzy królewskiej, -kadzidło – dar od Kacpra to symbol boskości, -mirra – dar od Baltazara to symbol męczeńskiej śmierci. Podczas homilii wygłaszanej w Dzień Objawienia Pańskiego papież Grzegorz Wielki, żyjący na przełomie VI i VII wieku tak wyjaśniał znaczenie darów: „Złoto jest bowiem odpowiednie dla króla, kadzidło składano na ofiarę Bogu, mirrą zaś konserwuje się ciała zmarłych. Magowie więc zapowiadają tego, którego adorują, także poprzez mistyczne dary: przez złoto – króla, przez kadzidło – Boga, przez mirrę – śmiertelnika”. W tym samym kazaniu św. Grzegorz dodaje, że wszyscy wierzący w Chrystusa również mogą ofiarować Bogu te same dary, w

postaci: mądrości (której symbolem jest złoto), modlitwy (której symbolem jest kadzidło) i umartwiania ciała (które symbolizuje mirra). ?Kiedy Królowie przybyli do Syna Bożego? Z całą pewnością po ofiarowaniu Go w świątyni. Według relacji Ewangelisty, że Herod kazał wymordować dzieci do dwóch lat, wynika, iż Mędrcy przybyli do Betlejem, kiedy Chrystus miał co najmniej kilka miesięcy, a może nawet ponad rok. Królowie nie zastali Jezusa w stajni; św. Mateusz pisze wyraźnie, że gwiazda stanęła nad "domem" (Mt 2, 11). Było w nim jednak bardzo ubogo. A jednak Mędrcy "upadli przed Nim na twarz i oddali Mu pokłon". Padano na twarz w owych czasach tylko przed władcami albo w świątyni przed bóstwami. Mędrcy byli przekonani, że Dziecię jest przyszłym królem Izraela. Od XV/XVI w. w kościołach poświęca się dziś kadzidło i kredę. Kredą oznaczamy drzwi na znak, że w naszym mieszkaniu przyjęliśmy Wcielonego Syna Bożego. Piszemy na drzwiach litery K+M+B, które mają oznaczać imiona Mędrców lub też mogą być pierwszymi literami łacińskiego zdania: (Niech) Chrystus mieszkanie błogosławi - po łacinie: Christus mansionem benedicat. Zwykle dodajemy jeszcze aktualny rok. ?W ikonografii od czasów wczesnochrześcijańskich Trzej Królowie są przedstawiani jako ludzie Wschodu w barwnych, częstokroć perskich szatach. W X wieku otrzymują korony. Z czasem w malarstwie i rzeźbie rozwijają się różne typy ikonograficzne Mędrców. Źródło: <https://brewiarz.pl/czytelnia/swieci/01-06.php3> <https://mamotoja.pl/aktualnosci/kim-byli-trzej-krolowie-co-oznaczaja-dary-trzech-kroli-33446-r1/>